

Dosarul nr. 3ra-180/22
2-20120213-01-3ra-18022022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: A. Paniș)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Clima, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

06 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Ivan Dragoșciuc împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 29 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La data de 28 septembrie 2020, Ivan Dragoșciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, a activat în organele afacerilor interne în perioadele: de la 10 iunie 1997 până la 22 septembrie 2006 și de la 04 iunie 2010 până la 11 martie 2020. În perioada 06 aprilie 2012 – 05 martie 2016 și 05 martie 2013 – 11 aprilie 2014 a activat în Batalionul Serviciului de Escortă și Pază, iar în perioada 22 iunie 2018 – 11 martie 2020, în cadrul Izolatorului de Detenție Provizorie a Direcției de Poliție Chișinău și astfel, a acumulat o vechime în muncă de 24 de ani și 9 luni.

Reclamantul a menționat că, acumulând vechimea în muncă necesară pentru a-i fi stabilită pensia, s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale, oficiul Râșcani, cu o cerere, în vederea stabilirii pensiei pentru vechime în muncă, anexând în acest sens toate actele necesare. Însă, prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, oficiul Râșcani nr.92/2020/45254, i s-a refuzat în stabilirea pensiei pentru vechime în muncă pe motiv că, nu acumulează stagiul necesar de 24 de ani și 6 luni.

Reclamantul a relevat că, nefiind de acord cu decizia nominalizată, s-a adresat cu o cerere prealabilă către Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat anularea

deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, oficiul Râșcani nr.92/2020/45254, cu emiterea actului administrativ, ce ar satisface cerința de stabilire și achitare a pensiei.

Astfel, prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. D-1870/20 din 14 septembrie 2020, cererea prealabilă i-a fost respinsă.

Reclamantul consideră că concluziile, care au stat la baza respingerii cererii prealabile, sunt superficiale, deoarece nu au fost elucidate toate circumstanțele importante speței și nu a fost dat răspuns la toate argumentele.

Reclamantul solicită anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, oficiul Râșcani nr.92/2020/45254 din 18 august 2020 și a răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.D-1870/20 din 14 septembrie 2020; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i efectueze stabilirea și calcularea cuantumului pensiei, cu achitarea pensiei neachitate, începând cu data de 11 martie 2020, fiind luat în în considerare certificatul eliberat de către Direcția de Poliție Chișinău nr.34/20- 2959 din 20 martie 2020.

Prin hotărârea din 29 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani acțiunea înaintată de Ivan Dragoșciuc a fost admisă. S-a anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, oficiul Râșcani nr.92/2020/45254 din 18 august 2020 și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale la cererea prealabilă nr.D-1870/20 din 14 septembrie 2020, cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil, privind stabilirea pensiei pentru vechime în muncă reclamantului Ivan Dragoșciuc, reieșind din informația inclusă de Inspectoratul General al Poliției în certificatul nr.34/20-2959 din 20 martie 2020 (f.d.40, 51-67).

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii din 29 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, la data de 17 mai 2021, prin intermediul poștei electronice, și la data de 19 mai 2021, prin intermediul oficiului poștal, Casa Națională de Asigurări Sociale a contestat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie respinse cerințele reclamantului/intimatului Ivan Dragoșciuc (f.d.44-45; 46-47).

Hotărârea motivată din 29 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost notificată apelantei Casei Naționale de Asigurări Sociale la data de 21 iulie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr. DS8002078112AS, anexat la materialele cauzei (f.d.69).

La data de 12 august 2021, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus motivarea apelului (f.d.72-76).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind depus în termen apelul Casei Naționale de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 29 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin decizia din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 29 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (96, 97-106).

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a invocat că, în temeiul ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne”, Direcția de Poliție a municipiului Chișinău a efectuat calcularea vechimii în muncă a intimatului Ivan Dragoșciuc cu înlesniri: două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, pentru perioada 06 aprilie 2012 – 05 martie 2013, în funcție de polițist al plutonului de pază a instituțiilor de expertiză judiciară și medico-legală al Batalionului Serviciului Escortă și

Pază; 05 martie 2013 – 11 aprilie 2014 - în funcție de polițist-șofer al Batalionului Special de Escortă și Pază al Direcției de Poliție a municipiului Chișinău a Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne; 22 iunie 2018 – 11 martie 2020 - în funcție de subofițer al Serviciului de Gardă al Izolatorului de Detenție Provizorie al Direcției de Poliție a municipiului Chișinău a Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, eliberându-i în acest sens certificatul nr.34/20-2959 din 20 martie 2020 a vechimii în muncă în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, potrivit căruia la data concedierii, 11 martie 2020, vechimea în muncă a intimatului Ivan Dragoșciuc constituia 24 de ani 9 luni și 8 zile.

Făcînd referire la prevederile art. 2 alin. (1), art.13 lit.a), art.14 lit. a), art. 48, art. 49 alin.(3) din Legea nr.1544 din 23 iunie 1993 asigurări cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, pct. 1 și pct. 2 lit. a) pct. 3 și pct.4 lit. a), pct.7 lit.g), pct.8 lit.d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, Hotărârile Curții Constituționale nr. 19 din 19 iulie 2016 și nr. 27 din 20 decembrie 2011, instanța de apel a menționat că penitenciarele de tip închis, izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, sunt entitățile care cad sub incidența reglementărilor pct. 8 al Hotărîrii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

În acest context, instanța de apel a invocat că, pentru calcularea vechimii în muncă cu acordarea înlesnirilor reglementate de pct. 8 lit. d) al Hotărîrii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, este necesar ca persoana să întrunească două condiții: să-și execute serviciul într-o instituție, subdiviziunea căreia este specificată la pct. 8 lit.d) al Hotărîrii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, și să-și exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici.

În acest sens, instanța de apel a relevat că conform materialelor cauzei, în perioadele 06 aprilie 2012 – 05 martie 2016 și 05 martie 2013 – 11 aprilie 2014, intimatul Ivan Dragoșciuc a activat în Batalionul Serviciului de Escortă și Pază, iar în perioada 22 iunie 2018 – 11 martie 2020 ultimul a activat în cadrul Izolatorului de Detenție Provizorie a Direcției de Poliție Chișinău, acestea fiind entități destinate pentru deținerea sub arest a persoanelor și astfel, perioadele respective se încadrează în exigențele menționate la pct. 8 lit.d) al Hotărîrii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, iar colaboratorii care efectuează serviciul de pază, escortate și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie), de pază și escortă, au dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, calculându-se două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, în ordinea prevăzută de normele de drept nominalizate.

Instanța de apel a menționat că, nu pot fi luate în considerare argumentele apelantei Casei Naționale de Asigurări Sociale precum că, pentru a beneficia de calcularea vechimii în muncă cu înlesniri, este necesar ca instituția în care persoana execută serviciul, nemijlocit să fie o subdiviziune a sistemului penitenciar, deoarece condiția esențială în sensul pct. 8 lit. d.) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, este ca instituția în care persoana își exercită serviciul să asigure paza, escortarea și

deținerea persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (de detenție provizorie) și nu apartenența sistemului penitenciar din subordinea Ministerului Justiției.

Or, dreptul intimatului Ivan Dragoșciuc de a solicita pensia pentru vechime în muncă cu avantaje, este recunoscut prin Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilirea și plata pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor economice și Corupției și a sistemului penitenciar.

La fel, instanța de apel a relevat că, în speța dedusă judecării sunt aplicabile prevederile ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, deoarece prin acest ordin doar este recunoscut un drept al persoanelor vizate, inclusiv al intimatului Ivan Dragoșciuc, la înlesnirile acordate de funcția nominalizată, iar temei pentru aplicarea acesteia o constituie cadrul legal citat mai sus.

La data de 24 ianuarie 2022, prin intermediul poștei electronice, și la data de 25 ianuarie 2022, prin intermediul oficiului postal, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împreună cu motivarea recursului împotriva deciziei din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d.110-112, 113-115).

În susținerea recursului recurenta a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o ilegală și neîntemeiată prin faptul că, au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, probele fiind apreciate eronat.

Făcând referire la pct.8 lit.d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare recurenta a menționat că, activitatea intimatului Ivan Dragoșciuc în perioadele de activitate 06 aprilie 2012 – 05 martie 2016 și 05 martie 2013 – 11 aprilie 2014, în Batalionul Serviciului de Escortă și Pază, și în perioada 22 iunie 2018 – 11 martie 2020 în cadrul Izolatorului de Detenție Provizorie a Direcției de Poliție Chișinău, care au fost calculate cu înlesniri, nu poate fi raportată la prevederile pct.8 lit.d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare.

Or, Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, nu conține prevederile menționate în ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne”.

În continuare, recurenta a relatat, că prevederile pct.8 lit.d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă,

stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare prevăd expres circumstanțele, în care la calcularea vechimii în muncă se acordă două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu și anume, în instituții penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală, casele de arest și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

Recurenta a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii, prin care să fie respinse cerințele intimatului Ivan Dragoșciuc.

La data de 21 februarie 2022 în adresa intimatului Ivan Dragoșciuc și avocatului acestuia Vladimir Kovali a fost expediată copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d.118).

Prin referința depusă la data de 28 februarie 2022, intimatul Ivan Dragoșciuc, reprezentat de avocatul Vladimir Kovali a solicitat să fie declarat inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale (f.d.119-123).

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform art. 245 Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 24 noiembrie 2021 (f.d. 96, 97-106), însă la materialele cauzei nu se atestă date, care ar confirma că dispozitivul deciziei din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediat Casei Naționale de Asigurări Sociale.

La data de 24 ianuarie 2022, prin intermediul poștei electronice, și la data de 25 ianuarie 2022, prin intermediul oficiului postal, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs împreună cu motivarea recursului împotriva deciziei din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d.110-112, 113-115).

Decizia motivată din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentei Casei Naționale de Asigurări Sociale la data de 10 ianuarie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție nr.DS8005914606AS, anexat la materialele cauzei (f.d.108).

Astfel, recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în

condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține, că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu

Nina Vascan